

Danmark i FN's Sikkerhedsråd

D E N N Y V E R D E N
TIDSSKRIFT FOR INTERNATIONALE STUDIER

DIIS • København • 2005

Reform af Sikkerhedsrådet

Ingen over og ingen ved siden af Sikkerhedsrådet

FN's Sikkerhedsråd blev ved organisationens oprettelse i 1945 givet meget vidtgående beføjelser som intet mindre end verdens højeste autoritet med hensyn til spørgsmål om krig, fred og anvendelsen af væbnet magt. Det er faktisk den eneste autoritet i verden, der er berettiget til at autorisere, dvs. lovliggøre, anvendelsen af magt, som det fremgår af artikel 2.4 i FN-pagten (citeret efter DUPI 1999: 383-412).

Alle medlemmer skal i deres mellemfolkelige forhold afholde sig fra trussel om magtanvendelse eller brug af magt; det være sig mod nogen stats territoriale integritet eller politiske uafhængighed eller på nogen anden måde, der er uforenelig med de Forenede Nationers formål.

Medlemslandene har ganske vist en "naturlig ret" til selvforsvar, men som det fremgår af sidste halvdel af art. 51 (der ofte "glemmes") er denne ret langt fra ubegrænset:

Intet i nærværende pagt skal indskrænke den naturlige ret til individuelt eller kollektivt selvforsvar i tilfælde af et væbnet angreb mod et medlem af de Forenede Nationer, indtil Sikkerhedsrådet har truffet de nødvendige forholdsregler til opretholdelsen af mellemfolkelig fred og sikkerhed. Forholdsregler, taget af medlemmer i udøvelsen af denne ret til selvforsvar, skal uophødelig indberettes til Sikkerhedsrådet og påvirker ikke på nogen måde dets myndighed og ansvar i henhold til nærværende pagt med hensyn til iværksættelse når som helst af sådanne skridt, som det anser for nødvendige til opretholdelse eller genoprettelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed.

Stater kan altså ikke bare råbe "selvforsvar" og herefter gøre, som det passer dem, men selv retten til at forsvare sig er betinget af Sikkerhedsrådets accept – dvs. dels af, at rådet accepterer, at der faktisk er tale om

selvforsvar, og dels af, at det ikke kommer med bedre løsninger. Der var næppe tale om nogen forskrivelse fra de staters side, der skrev teksten. De ønskede tværtimod at gardere sig imod misbrug af begrebet selvforsvar. I samme ånd slås det da også i art. 39 fast, at "Sikkerhedsrådet skal afgøre, om der foreligger nogen trussel mod freden, noget fredsbrud eller nogen angrebshandling" (Murphy 1995).

Ej heller kan regionale eller andre organisationer anvende magt uden Sikkerhedsrådets bemyndigelse. I art. 52 henvises ganske vist til deres rolle i "fredelig bilæggelse af lokale tvister" som en slags første instans, der skal anvendes før stater henvender sig til Sikkerhedsrådet, og i art. 53 tales der endda om, at de kan anvendes til tvangsforanstaltninger. Det slås imidlertid i samme artikel klart fast, at den slags foranstaltninger ikke må iværksættes uden Sikkerhedsrådets bemyndigelse.

Hvad Sikkerhedsrådet kan gøre i tilfælde af fredsbrud, er beskrevet i kapitel VI og VII i pagten, hvoraf det første omtaler fredelige midler, mens det andet omhandler brugen af magt. Det var i denne forbindelse den oprindelige plan, at rådet direkte skulle råde over magtmidler, dels ved at medlemmerne skulle binde sig til at stille bestemte styrker til rådighed for det (art. 43), dels ved at de skulle "holde kontingenter af det nationale luftvåben rede til øjeblikkelig anvendelse af mellemfolkelig tvangsforanstaltning" (art. 45). Herudover skulle rådet selv kunne planlægge og lede militære operationer, bl.a. via en generalstabskomite (beskrevet i art. 47), som dog aldrig kom til at fungere. Man forudså dog allerede i 1945 også situationer, hvor rådet blot autoriserede militære skridt fra medlemsstaternes side, som beskrevet i art. 48.

Mens Sikkerhedsrådets kompetence altså er næsten ubegrænset for så vidt angår mellemfolkelige forhold, er den langt mere begrænset med hensyn til indre forhold i medlemsstaterne. Artikel 2.7 slår således fast, at "intet i nærværende pagt skal give de Forenede Nationer ret til at gribe ind i forhold, der i det væsentlige hører ind under en stats egen jurisdiktion," undtagen for så vidt det indebærer tvangsforanstaltninger i henhold til kapitel VII, dvs. international fred og sikkerhed. Der er derfor intet som helst i pagten, der kan bruges til at legalisere en humanitær intervention som sådan, selvom rådet naturligvis kan autorisere, hvad der reelt er en sådan intervention blot ved at referere til trusler mod den internationale fred – som man f.eks.

Tabel 1: FN's medlemsstater

År	Antal
1945	51
1950	60
1955	76
1960	99
1965	117
1970	127
1975	144
1980	157
1985	159
1990	159
1995	185
2000	189
2005	191

gjorde det efter Somalias sammenbrud i 1991 (se også artiklen af Peter Viggo Jakobsen og Jens Elo Rytter).

P5: upraktisk, udemokratisk, anakronistisk, kontroversiel?

Når Sikkerhedsrådet har så vidtgående beføjelser som disse, bliver det så meget desto vigtigere, at dets beslutninger er de rigtige, hvilket ikke mindst afhænger af dets sammensætning.

Rådet består af 15 medlemmer, hvoraf 10 er almindelige, der vælges af Generalforsamlingen for to år ad gangen (uden mulighed for genvalg med det samme) efter nogle vage kriterier, byggende på staternes bidrag til "opretholdelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed" samt en "ret og billig geografisk fordeling" (art. 23). De sidste fem er derimod permanente, de såkaldte P5-lande, der udtrykkeligt er opregnet i art. 23 stk. 1, nemlig USA, Sovjetunionen, Storbritannien, Frankrig og Kina. Beslutninger om alt andet end forretningsgangen i rådet kræver ikke blot ni jastemmer, men også alle P5-landenes stemmer. Sidstnævnte har m.a.o. vetoret, hvilket har vist sig både kontroversielt og som en hindring for, at rådet kunne træffe beslutninger.

Vetoretten som forhindring

At vetoretten blev en *forhindring* for at træffe nødvendige beslutninger, så man gang på gang under den kolde krig (ca. 1947-1989). I de første mange år havde Vesten et næsten automatisk flertal i både Generalforsamlingen og i Sikkerhedsrådet, og det var derfor Sovjetunionen, der brugte sit veto mest – ja så flittigt, at den sovjetiske udenrigsminister Gromyko fik tilnavnet Mister Njet. I forbindelse med Koreakrigen (1950-53) valgte vestmagterne derfor at omgå Sikkerhedsrådets autoritet og hermed den sovjetiske vetoret, som dette indebar, ved at få vedtaget den såkaldte *Uniting for Peace*-resolution i FN's Generalforsamling, hvor de nød flertal (Woolsey 1951).

Efterhånden som flere og flere tidligere kolonier fra begyndelsen af 1960'erne blev selvstændige og optaget i FN (se tabel 1), vendte flertallet i Generalforsamlingen imidlertid. Vesten kom derfor stadig oftere i mindretal, hvilket betød, at *Uniting for Peace*-optionen mistede sine fordele i forhold til Sikkerhedsrådet, hvor både USA, England og Frankrig trods alt var beskyttet af deres vetoret, som især USA derfor begyndte at gøre mere brug af – dog hovedsageligt til at blokere for resolutioner om Israel.

Gennem hele perioden var situationen den, at bipolariteten betød, at Øst og Vest næsten altid stod på hver sin side i enhver konflikt af større betydning, hvilket betød, at enten den ene eller den anden ville nedlægge veto mod næsten enhver beslutning i Sikkerhedsrådet. Efter den kolde krigs ophør forsvandt denne forhindring dog stort set, idet Sovjetunionens

arvtager Rusland så at sige aldrig nedlagde veto, mens USA kun gjorde det til beskyttelse af Israel. Men ikke nok med det. Man var faktisk enig i de fleste spørgsmål.

Det samme kunne måske ikke siges om Kina, som imidlertid ikke længere havde større ambitioner om at påvirke verdenspolitikken, men koncentrerede sig snævert omkring sit nærområde. Beijing nedlagde derfor ikke veto i spørgsmålene om f.eks. Irak, Bosnien eller Kosovo (for slet ikke at tale om noget som helst i Afrika), men kun i spørgsmålet om en forlængelse af FN-styrken i Makedonien. Dette veto skyldtes dog ikke nogen uenighed om selve mandatet, men der var snarere tale om en ren straffeaktion mod regeringen i Skopje, der havde været så letsindig at oprette diplomatiske forbindelser til Taiwan – af Kina betragtet som en udbryderprovins.

Selvom vetoretten altså har været ved magt efter den kolde krigs ophør, er der blevet nedlagt langt færre faktiske vetoer i færre sager end det tidligere var tilfældet. Sikkerhedsrådet har derfor haft helt nye muligheder for bl.a. at give mandat til en række fredsbevarende missioner og endda til, hvad der reelt var humanitære interventioner – dog som nævnt ovenfor ikke betegnet som sådanne.

Vetoretten som kontroversiel

Det *kontroversielle* ligger altså ikke længere så meget i det, at vetoretten bliver benyttet, men i selve det forhold, at pagten udtrykkeligt giver fem navngivne stater bestemte privilegier i forhold til hele resten af verden samt i, at det ikke (længere) er oplagt, hvorfor det skal være netop disse stater, der skal nyde privilegiet.

Det bliver ofte betegnet som udemokratisk, at fem lande har særrettigheder, og det er da også vanskeligt at betegne arrangementet som demokratisk. På den anden side er det langt fra klart, hvad demokrati egentlig skulle betyde, når begrebet anvendes på en international organisation som FN. Selvom der foreligger mange forslag til et sådant “kosmopolitisk demokrati” (f.eks. Archibugi & Held 1995;), er ingen af dem specielt overbevisende. Skal alle lande f.eks. have én stemme trods det, at nogle er betydeligt større end andre? Kina har f.eks. knap 1.3 milliarder indbyggere, mens Danmark kun ca. 5 millioner og Liechtenstein knap 33.000. Ét land/én stemme-princippet vil derfor indebære, at hver indbygger i Liechtenstein ville have knap 39.000 gange så megen, og hver dansker godt 260 gange så megen indflydelse som hver kineser, hvilket vel ikke ville være specielt demokratisk.

Skulle man omvendt gå ud fra det almindeligt accepterede én mand/én stemme-princip og samtidig sikre, at et land som Liechtenstein ville have mindst én plads i Generalforsamlingen, ville salen skulle kunne rumme over 190.00 delegater for at sikre ligelig repræsentation af verdens 6,4

milliarder indbyggere – hvilket næppe ville lette forhandlingerne. Hertil kommer, at man jo ikke automatisk kan gå ud fra, at de i dette hypotetiske tilfælde knap 40.000 kinesiske delegerede faktisk ville repræsentere den kinesiske befolkning, eftersom de utvivlsomt alle ville være udpegede af kommunistpartiet.

Vetoretten som anakronistisk

Det er derfor måske uundgåeligt, at nogle lande er “mere lige end andre,” men knap så indlysende, hvorfor det lige netop er de nuværende P5-lande, der nyder privilegierne. Set i historiens lys er det dog knap så forbavsende, selvom der bag denne historiske logik også gemmer sig nogle paradokser:

- USA's adkomst til pladsen var næsten ubestridelig, både i kraft af landets placering blandt sejrherrene i anden verdenskrig, dets overlegne økonomi, og dets status som verdens tredjefolkerigeste land (efter Kina og Indien og lige før Indonesien)
- Sovjetunionens adkomst til pladsen kunne retfærdiggøres dels med landets indsats i krigen, dels med dets størrelse, både mht. areal og folketal – og Ruslands nuværende placering skyldes primært, at det blev anerkendt som den retmæssige arvtager til det hedengangne USSR
- Kinas plads var oplagt på grund af landets folketal. Som følge af den knusende vestlige dominans, både i Generalforsamlingen og Sikkerhedsrådet, blev det imidlertid det styre, der i 1949 blev fordrevet til Taiwan (dengang betegnet som Formosa), der kom til at repræsentere Kina helt indtil 1970'erne.

Det er noget vanskeligere at forklare Englands og Frankrigs særstatus, da ingen af dem er specielt folkerige. Førstnævnte hørte naturligvis hjemme blandt sejrherrene i anden verdenskrig, hvilket imidlertid ikke kan siges om sidstnævnte, der snarere var en blanding af besat og tyskallieret. Ved FN's grundlæggelse i 1945 var disse to stater imidlertid verdens langt største kolonimagter, der hver især kontrollerede enorme territorier og befolkninger i både Afrika og Asien samt små besiddelser i Latinamerika – både som egentlige kolonier og som såkaldte mandatområder, som de forvaltede på vegne af FN's forløber, Folkeforbundet. Dels gjorde dette dem til stormagter, dels kunne de med en vis logik påberåbe sig at repræsentere undersåtterne i kolonierne. Bølgen af afkolonisering i 1960'erne gjorde imidlertid en ende på dette, hvorved begge lande reelt blev forvandlet til “almindelige” mellemstore stater – om end England opretholdt sit *Commonwealth* og Frankrig sin *Francophonie*, der dog begge var meget blege skygger af fordums verdensherredømmer.

I tabel 2 er de nuværende P5-lande sammenlignet med de fire vigtigste aspiranter til permanente pladser i Sikkerhedsrådet (jf. nedenfor) samt de to største bidragydere mht. tropper (“blå hjelme”) til FN's militære

Tabel 2: P5 og andre – sammenligning

	Befolkning (mio.)	%	Økonomi (mia. \$)	%	Blå hjelme (sep. 05)	%
P5						
USA	293	5	11.000	22	356	0,5
Rusland	144	2	1.282	3	219	0,3
Kina	1.298	20	6.449	13	871	1,3
England	60	1	1.666	3	362	0,5
Frankrig	60	1	1.661	3	594	0,9
Aspiranter						
Indien	1.065	17	3.033	6	6.505	9,5
Japan	127	2	3.582	7	30	0,0
Tyskland	82	1	2.271	4	297	0,4
Brasilien	184	3	1.375	3	1.244	1,8
Største bidragydere til FN-operationer						
Pakistan	159	2	318	1	9.802	14,3
Bangladesh	141	2	258	1	8.936	13,0
Verden	6.379	100	51.000	100	68.513	100,0

indsatser (per september 2005) – et kriterium, der også blev anført, om end indirekte, i FN-pagtens art. 23.¹

Det fremgår ret åbenlyst af disse tal, hvorfor den nuværende sammensætning ikke opfattes som hverken oplagt eller legitim af resten af klodens lande, men snarere som en anakronisme.

Hvad der også har bidraget til den manglende legitimitet, er det sammenfald, der (dog kun tilsyneladende) er mellem atomvåbenstatus og vetoret. Dette er især blevet bemærket efter 1970, hvor traktaten om ikkespredning af atomvåben (Non-proliferation Treaty, NPT) trådte i kraft. Den blev underskrevet af de fem "anerkendte" atomvåbenmagter *som sådanne*, der alle forbeholdt sig retten til at beholde deres atomvåben. Resten af verden blev samtidig opfordret til at skrive under på ikke at ville erhverve sig atomvåben. Denne opdeling af verden i "haves" og "have-nots," kan næppe betegnes som fair – og især ikke fordi atommagterne jo ikke just har efterlevet deres del af aftalen (art. VI), som bestod i, at de gradvis skulle afvikle deres atomare arsenaler.² Det urimelige i denne aftale er utvivlsomt med til at svække legitimiteten i Sikkerhedsrådets sammensætning, idet det kan se ud som om stater bliver belønnet for at besidde våben, andre formenes retten til (se også artiklen af Martin Rødbrø).

Ved nærmere eftersyn viser sammenfaldet mellem atomvåben og P5-status sig dog at være mindre, end man ofte antager. USA var jo i 1945, da FN-pagten blev underskrevet, det eneste land, der rådede over atomvåben, mens Sovjetunionen først fulgte trop i 1949 og de øvrige endnu senere. Hvis der nogensinde var nogen sammenhæng, bestod denne derfor nok ikke så meget i, at atomvåbenstatus giver P5-status, som i det omvendte, nemlig at P5-stater får atomvåben. Men ikke engang dette holder til en

nærmere prøvelse. Der var nemlig ikke engang i 1970, da NPT-traktaten trådte i kraft, noget fuldstændigt sammenfald, eftersom det nu atombevæbnede Kinas plads i Sikkerhedsrådet jo stadig blev indtaget af et Taiwan, der ikke havde atomvåben. Hertil kommer, at de tre eller fire lande, der siden 1968 har erhvervet sig atomvåben, nemlig Israel, Indien, Pakistan og måske Nordkorea, jo ikke har opnået medlemskab af den eksklusive klub af P5-landene, og at kun Indien har gjort krav på dette (jf. nedenfor).

Reformforslag

Selvom Sikkerhedsrådets sammensætning ved FN's oprettelse altså måske ikke var så urimelig som ofte antaget, fremstår den i dag som en anakronisme, hvilket undergraver ikke bare Sikkerhedsrådets, men måske hele FN-systemets internationale legitimitet.

I erkendelse heraf har der længe foregået en debat om reform af Sikkerhedsrådet, bl.a. i forbindelse med FN's 50-årsjubilæum i 1995 (Carlsson 1995). Senest har denne debat udmøntet sig i en række konkrete forslag fremsat med henblik på en eventuel vedtagelse ved det topmøde, der planlagdes i forbindelse med FN's 60-års jubilæum i 2005 (Weiss 2003).

Først kom det af generalsekretæren nedsatte Højniveaupanel, *High-level Panel* om "Trusler, udfordringer og forandring" i sin afsluttende rapport med en lang række anbefalinger, herunder at ændre sammensætningen af Sikkerhedsrådet. Snarere end at lægge sig fast på én bestemt model, skitserede panelet dog i stedet to muligheder.

- I version A skulle der etableres seks nye permanente pladser, dog uden vetoret, samt tre nye toårige pladser, uden mulighed for genvalg
- I version B skulle der etableres otte fireårige pladser, hvortil der skulle være mulighed for genvalg, hvilket ville åbne mulighed for "de facto-permanente" medlemmer, der dog ikke skulle have vetoret. Herudover skulle der optages ét nyt almindeligt medlem. En anden fornyelse var forslaget til en eksplicit geografisk fordelingsnøgle, som ville sikre Afrika, Asien, Europa og Amerika (både Nord og Syd) lige mange pladser i rådet (High-level Panel 2004: 81-82).

Begge forslag indgik i Kofi Annans rapport *In Larger Freedom* fra marts 2005, hvori han også undgik at vælge mellem de to modeller (Annan 2005: 42-43).

Herefter fremkom den såkaldte G4-gruppe (bestående af Tyskland, Japan, Indien og Brasilien) med et konkret forslag, nemlig oprettelsen af seks nye permanente pladser, dog uden vetoret. Selvom det ikke fremgik af selve teksten til resolutionsforslaget, havde de fire lande tydeligvis sig

Tabel 3: Forslag til udvidelse af Sikkerhedsrådet

Forslags- stillinger	Region	Gl. perm. m. veto	Nye perm. m. veto	Nye perm. u. veto	4-årige m. gen- valg	2-årige u. gen- valg	2-årige m. gen- valg	I alt
Høj- niveau- panel, model A	Afrika	0	0	2	0	4	0	6
	Asia- Pacific	1	0	2	0	3	0	6
	Europa	3	0	1	0	2	0	6
	Amerika (N+S)	1	0	1	0	4	0	6
	I alt	5	0	6	0	13	0	24
Høj- niveau- panel, model B	Afrika	0	0	0	2	4	0	6
	Asia- Pacific	1	0	0	2	3	0	6
	Europa	3	0	0	2	1	0	6
	Amerika (N+S)	1	0	0	2	3	0	6
	I alt	5	0	0	8	11	0	24
G4	Afrika	0	0	2	0	1	0	3
	Asia- Pacific	1	0	2	0	1	0	4
	Europa	3	0	1	0	1(Ø)	0	5
	Amerika (N+S)	1	0	1(S)	0	1(S)	0	3
	Uspeci- ficeret	0	0	0	0	10	0	10
	I alt	5	0	6	0	14	0	25
AU	Afrika	0	2	-	-	2	0	4
	Asia- Pacific	1	2	0	0	1	0	4
	Europa	3	1	0	0	1(Ø)	0	5
	Amerika (N+S)	1	1(S)	0	0	1(S)	0	3
	Uspeci- ficeret	0	0	0	0	10	0	10
	I alt	5	6	0	0	15	0	26
Uniting for Con- sensus	Afrika	0	0	0	0	0	6	6
	Asia- Pacific	1	0	0	0	0	5	6
	Europa	3	0	0	0	0	3(V) + 2(Ø)	8
	Amerika (N+S)	1	0	0	0	0	4(S)	5
	I alt	5	0	0	0	0	20	25

selv i tankerne mht. de fire pladser, men de havde dog anstændigvis også tiltænkt Afrika to pladser.³

Den Afrikanske Union (AU) blev på et møde i Swaziland i marts 2005 enige om det såkaldte Ezulwini-konsensus, som siden blev nedfældet i en beslutning fra et ekstraordinært topmøde i august samme år. De afrikanske lande (undtagen Marokko, der står uden for AU) krævede heri ikke blot fem almindelige medlemskaber, men også mindst to permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet – som alle skulle udpeges af AU. Selvom de principielt erklærede sig som modstandere af varetøret, krævede de ikke desto mindre denne ret for de to nye permanente medlemmer, indtil alle de andre opgav deres.⁴ Denne konsensus blev dog brudt ved at bl.a. Nigeria forhandlede med G4-landene uden om AU.

I mellemtiden havde imidlertid en tredje gruppe stater etableret sig, nemlig den såkaldte *Uniting for Consensus*-gruppe. Den bestod af de latinamerikanske lande Argentina, Colombia, Costa Rica og Mexico (der som spansk-talende ikke så sig repræsenteret af det portugisisk-talende Brasilien); af fem europæiske lande, der ikke kunne støtte det tyske kandidatur (Italien, Malta, San Marino, Spanien og Tyrkiet); af to asiatiske lande, nemlig Pakistan (der ønskede at blokere for ærkefjenden Indien) samt Sydkorea, der absolut ikke ønskede Japan i Sikkerhedsrådet; samt af Canada, hvis bevæggrund står hen i det uvisse. Denne gruppes model forudså 10 nye ikkepermanente medlemmer, der (sammen med de allerede eksisterende ikkepermanente pladser) skulle kunne genvælges, og som skulle fordeles efter en regional fordelingsnøgle.⁵

En oversigt over dette noget forvirrende virvar af forslag er forsøgt givet i tabel 3. Et fællestræk ved alle forslagene er tydeligvis ønsket om at sikre en større geografisk repræsentativitet uden at gøre rådet så stort, at det vil vanskeliggøre forhandlingerne alt for meget. Alle tog også så meget hensyn til realiteterne, at de ville tillade de nuværende P5-lande at bevare deres privilegier, der i værste fald (set fra disses synspunkt) ville blive udvandede ved at blive delt med andre.

Resultatet af alt dette blev mildest talt en skuffelse (formentlig for alle, måske undtagen de nuværende P5-lande), idet topmødet i september 2005 intet kunne vedtage, bortset fra en meget vagt formuleret principerklæring, der støttede en "snarlig reform af Sikkerhedsrådet," der skulle tjene til at gøre det mere repræsentativt og dermed mere legitimt – og som lovede at se på reformprocessen igen inden udgangen af 2005.⁶

Konklusion

En vis reform af Sikkerhedsrådet, der sikrer en bredere repræsentation af verdens lande og ikke mindst den såkaldte tredje verden, forekommer

uomgængelig, hvis rådets internationale legitimitet som repræsentant for “verdenssamfundet” skal bevares – og så meget desto mere, hvis FN gradvis skal bevæge sig ind på de enkelte medlemslandets suveræne område, f.eks. gennem humanitære interventioner. Der lader da også til at herske en voksende international enighed om denne målsætning, som ikke engang de nuværende P-5 lande sætter sig principielt imod.

Der er derfor næppe tvivl om, at ikke mindst de afrikanske lande (ikke for første gang) skød sig selv i foden ved at fastholde et forslag, som de ikke havde skyggen af en chance for at gennemtrumfe – men det er på den anden side langt fra sikkert, at selv et fælles udspil fra alle tre grupper ville have kunnet gennemføres. På den anden side ser der ud til at være skabt et vist momentum for en reform af Sikkerhedsrådets sammensætning – men realiseringen af dette det kan meget vel vise sig at have lange udsigter.

Bjørn Møller er seniorforsker ved Afdelingen for Udviklingsforskning, DIIS

Noter

1. Alle tal er hentet fra CIA: *World Factbook 2005*, tallene for blå hjelme fra FN's DPKO's hjemmeside.
2. Aftalens tekst kan findes på adressen <http://disarmament.un.org/wmd/npt/npttext.html>.
3. Forslag til generalforsamlingsbeslutning A/59/L.64 (6. juli 2005). Resolutionen er formelt også fremlagt af Afghanistan, Belgien, Bhutan, Tjekkiet, Danmark, Fiji, Frankrig, Georgien, Grækenland, Haiti, Honduras, Island, Kiribati, Letland, Maldiverne, Nauru, Palau, Paraguay, Polen, Portugal, Solomon-øerne, Tuvalu og Ukraine.
4. Forslag til generalforsamlingsbeslutning, FN-dokument nr. A/59/L.67. Selve beslutningen har titlen “The common African Position on the Proposed Reform of the United Nations—‘The Ezulwini Consensus,’” og kan findes på adressen www.issafrica.org/AF/RegOrg/unity_to_union/pdfs/au/exec/addismar05unreform/rpt.pdf.
5. Forslag til generalforsamlingsbeslutning A/59/L.68.
6. 2005 World Summit Outcome, 20 September 2004 (FN-dokument A/60/l.1), art. 153.

Litteratur

Annan, Kofi. 2005: *In larger freedom: towards development, security and human rights for all*. Report of the Secretary-General, FN-dokument nr. A/59/2005.

- Archibugi, Daniele & David Held (eds.) 1995. *Cosmopolitan democracy: an agenda for a new world order*. Cambridge: Polity Press.
- Carlsson, Ingvar. 1995. The U.N. at 50: a time to reform, *Foreign Policy*, nr. 100: 3-18.
- DUPI. 1999. *FN, verden og Danmark*. København: Dansk Udenrigspolitisk Institut.
- High-level Panel. 2004. *A more secure world. Our shared responsibility*. Report of the Secretary-General's High-level Panel on threats, challenges and change. New York: United Nations, Department of Public Information.
- Murphy, John F. 1995: Force and arms, in *United Nations legal order*, vols. 1-2. red. Oscar Schachter & Christopher C. Joyner. Cambridge: Cambridge University Press, 1995, vol. 1: 247-317.
- Russett, Bruce, red.. 1997. *The once and future Security Council*. New York: St. Martin's Press.
- Weiss, Thomas G. 2003. The illusion of UN Security Council reform, *Washington Quarterly*, vol. 26, nr. 4: 147-161.
- Woolsey, L. H. 1951: The "Uniting for Peace" Resolution of the United Nations. *The American Journal of International Law*, vol. 45, nr. 1: 129-137.

